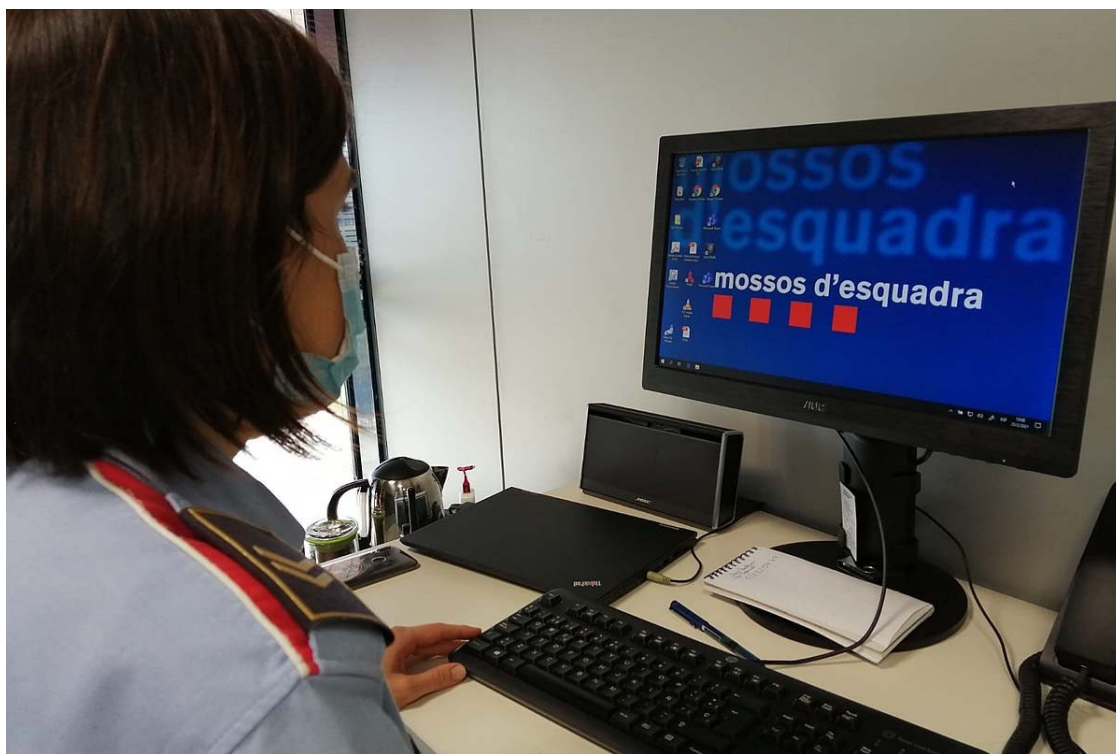

«Hi ha víctimes de violència de gènere que no són conscients del risc que corren de morir a mans de la parella»

La sergent Mònica Rosell, cap de la Unitat Regional de Proximitat i d'Atenció al Ciutadà de la Regió Policial Central dels Mossos d'Esquadra explica quins són els procediments i el protocol que apliquen quan reben una víctima de violència masclista

La sergent Mònica Rosell davant d'un ordinador a la comissaria de Manresa dels Mossos | Mossos

L'arribada d'una dona que ha patit violència de gènere a la comissaria dels Mossos d'Esquadra sempre és traumàtica, tant per la pressió psicològica que pateix per la pròpia violència, com per l'experiència d'assumir el seu cas davant de terceres persones, com per l'angoixa que pot provocar el vertigen d'haver de canviar, necessàriament, de vida. Encara més en cada cas amb les seves particularitats que poden anar des de la dependència econòmica fins a la dependència emocional, fins i tot.

De manera que quan els Mossos d'Esquadra reben a comissaria una denúncia per violència de gènere, o es desplacen per atendre una emergència d'aquest tipus, o es dirigeixen a un hospital a partir d'un requeriment mèdic, el tracte a la víctima ha de contemplar un tracte i una psicologia específica que eviti revictimitzar-la, mantenint la seva dignitat i evitant actituds paternalistes, però

també s'ha de basar en una protocols administratius i policials concrets.

A cada una de les Unitats Bàsiques Policials, que generalment coincideixen amb les comarques o nuclis importants de població hi han els Grups d'Atenció a les Víctimes (GAV) que depenen de la corresponent Unitat Regional de Proximitat i d'Atenció al Ciutadà (URPAC). La cap d'aquesta unitat a la Regió Policial Central dels Mossos d'Esquadra, a la comissaria de Manresa, és la sergent Mònica Rosell.

"Tot el protocol es fa intentant ser el màxim objectiu per donar una resposta adequada a la víctima", explica Rosell. Per això, els agents que reben la denúncia tenen "un aplicatiu informàtic (SIIV) amb 21 procediments i instruccions policials" i també "una eina de valoració policial de risc". Per mitjà d'un qüestionari amb indicadors es permet definir el nivell de protecció i seguiment que requereix la víctima. "Un cop obtingut el resultat, que només té transcendència policial, l'agent pot calibrar el risc a l'alça per variables més subjectives, però mai pot abaixar-lo", explica la sergent.

Inicialment eren els agents del GAV qui aplicaven l'aplicatiu i feien una valoració de risc, però posteriorment "es van instruir tots els agents en tractament de víctimes de violència domèstica i de gènere" perquè el Grup d'Atenció a la Víctima fa tot el seguiment posterior "i no donàvem l'abast entre seguiments i denúncies". Els agents estan "preparats" per atendre una víctima, assegura Rosell, que també admet, però, "que tots som diferents i uns tenen més traça que altres, com en qualsevol cosa de la vida".

Quin és el camí d'atenció a la víctima de violència masclista?

Les dones que arriben a la comissaria a denunciar un cas de violència de gènere, o les que se socorren in situ per una trucada al 112, "se'ls dona assistència sanitària, de manera que també s'obté un informe mèdic del seu estat". També se'ls ofereix assistència lletrada gratuïta a través dels advocats de guàrdia del Col·legi.

Es redacta la denúncia a partir de la declaració de la víctima "que a vegades és una tasca costosa i que ha de portar el seu temps, ja que moltes dones arriben poc després de ser maltractades, amb nervis o confusió". En aquest aspecte el que es fa és "donar-los temps". Entretant, segueix explicant Rosell, "s'ofereix una ordre de protecció domèstica", i es tramita tot al jutjat de guàrdia, "que acostuma a resoldre a les poques hores".

Un cop s'ha donat tràmit a la documentació judicial, l'agent fa el qüestionari objectiu que dona com a resultat l'índex de risc que té la víctima de patir violència greu per part de l'agressor en un any. Un cop obtingut el resultat, l'avaluador pot pujar l'escala de risc sota criteris subjectius, "però mai abaixar-la", assegura la cap de la unitat. La resposta a cada una de les preguntes "és totalment intern" i, com a molt, es dona, si així ho requereix el jutjat, el resultat final.

"El qüestionari ens permet oferir una resposta policial proporcionada més enllà de les emocions del moment", explica Rosell, i exemplifica explicant que "no seria la primera vegada que la víctima té, més o menys normalitzada la seva situació -bé sigui perquè ha patit violència des de fa temps o per algun altre motiu- i el resultat ens diu que té un risc altíssim de violència greu o de mort, sense que ella tingui percepció d'aquesta perillositat".

A partir dels resultats es gestiona la protecció a la víctima i es tramita la detenció del presumpte agressor sinó és que ha estat arrestat anteriorment, tot i que a vegades es requereix de l'atestat judicial per a procedir a la seva detenció, "sinó es que es troba pel carrer o obre voluntàriament la porta del seu domicili".

"Independentment del resultat de l'avaluació de risc", els agents, d'acord amb la víctima, valoren la necessitat de buscar un allotjament d'emergència. "És l'última mesura, ja que si té alternatives familiars o d'amics que la puguin acollir, sempre és millor que no pas ser en una habitació

estranya sola, o amb els fills", explica Rosell. "Hi ha casos, també, que no és necessari i pot tornar a casa, com quan l'agressor ha estat detingut i es troba en dependències policials".

Seguiment

El Grup d'Atenció a la Víctima se centra en el seguiment, telefònic o presencial, de la víctima els següents dies, setmanes, mesos i anys. "El seguiment es fa directament amb la víctima i també amb el seu entorn" a partir de la reavaluació que el servei fa un cop han passat alguns dies després de la denúncia "i normalment ha baixat el nerviosisme del moment".

Rosell valora que "sempre poden haver-hi coses a millorar, però l'atenció a la víctima es fa 24 hores al dia i 365 dies a l'any per agents que han rebut una preparació específica".